

Lærernes udfordringer ved reform og kompetenceløft

v/ Uddannelseskonsulent Sissel Kondrup, Uddannelsesforbundet

Hvad vil jeg komme omkring

- Formålet med kompetenceløftet
- Elementer i kompetenceløftet
- Uddannelsesforbundets opmærksomhedspunkter i forhold til kompetenceløftet
- Kompetencebehovet set fra et lærerperspektiv
- Udfordringer forbundet med at indfri kompetenceløftet

Formålet med kompetenceløftet

Formålet med kompetenceløftet er at klæde lærerne på til lave undervisning af en høj kvalitet.

EUD-reformen stiller en række pædagogisk didaktiske krav til undervisningen:

- Mere lærerstyret undervisning
- Tydelige unge- og voksenspor
- Motion som en integreret del af hverdagen
- Mere varieret og differentieret undervisning (Undervisningsdifferentiering, niveaudeling, talentspor og udbredelse af EUX)
- Mere helhedsorienteret undervisning
- Tydeligere kobling mellem skoleundervisningen og praktikuddannelsen
- Styrket anvendelse af IT

Elementer i kompetenceløftet

Kompetenceløftet skal gå på to ben:

- Løft af lærernes faglige kompetence i relation til de erhverv, som uddannelserne retter sig imod gennem virksomhedsforløb
- Løft af lærernes pædagogiske kompetencer

Faglig opkvalificering gennem virksomhedsforløb

- Lærerne ajourfører deres viden om den nyeste faglige udvikling inden for faget og branchen.
- Lærerne skal styrkes i forhold til praksisrelateret undervisning.
- Læreren skal klædes på til at styrke samarbejdet med praktikoplærerne i praktikvirksomhederne om tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen og praktikuddannelsens indhold.

Det pædagogiske kompetenceløft

- Permanentgørelse af kravet om, at lærere fastansat i 2010 eller senere skal erhverve sig kompetencer svarende til en gennemført pædagogisk diplomuddannelse.
- Alle lærere skal inden 2020 have erhvervspædagogiske kompetencer svarende til 10 ects.

Uddannelsesforbundets opmærksomhedspunkter i forhold til kompetenceløftet

- **Læreruddannelse på diplomniveau**
- **Læreruddannelse med et erhvervspædagogisk afsæt:**
 - Erhvervsuddannelserne som vekseluddannelser med et dobbelt uddannelsesmål: Erhvervskompetencegivende, og kompetencegivende i forhold til videre uddannelse.
 - Uddannelse tilrettet erhvervsskolelærernes særlige profil
- **Rammer der understøtter 'fuldt udbytte af kompetenceløftet' så kompetenceløftet bliver et 'praksisløft'**
 - Afvikling i arbejdstiden og 'fuld dækning af tid til den samlede uddannelse' ikke kun undervisning, men også forberedelse, eksamen mv.
 - At der er en institutionel 'understøtning' af, at kompetenceløftet omsættes i praksis/at man på skolerne prioriterer og samarbejder om både før, under og efterprocessen
- Kompetenceløftet må **ikke erstatte den ordinære videre- og efteruddannelse af lærerne**

Hvad er kompetencebehovet (set fra et lærerperspektiv)

- at lærerne får redskaber, der understøtter dem i at udvikle deres undervisningspraksis, så de kan indfri reformens intentioner
- at få et pædagogisk didaktisk sprog som understøtter en 'verbalisering af pædagogiske praksis'

Aktuelle behov for konkrete redskaber (Eksempler)

Høje overgangskrav og EUX intensiverer grundforløb

- Forventning om at flere faglige mål kan nås på kortere undervisningstid ved at skabe synergi mellem grundfag og erhvervsfag gennem helhedsorienteret undervisning.

Den komprimerede undervisning skaber øget behov for løbende koordinering og for (samarbejde om) tværfaglighed i undervisning. Endvidere kræves fokus på, hvordan undervisningen tilrettelægges, så eleverne får den fornødne 'tid til at fordøje stoffet'

Krav om at alle elever skal blive så dygtige som de kan

- Undervisningen indenfor de enkelte hold skal differentieres med udgangspunkt i elevernes forskellige forudsætninger og potentialer
- Der skal tilbydes niveaudelt undervisning både indenfor grundfag og erhvervsfag.
- Udbredelse af EUX og talentspor.
- De voksne elever skal som hovedregel gennemføre undervisningen 10% hurtige end de unge elever.

Mange små hold. Undervisning tilrettelægges derfor ofte som samlæsning på tværs af hold. 'Synkron undervisning' indebærer at indholdet i undervisningen udvikles og tilpasses, så det modsvarer de forskelligartede faglige mål.

Behov for at tilegne sig et pædagogisk didaktisk sprog

- Lærerne har brug for et (fælles) sprog for deres pædagogiske praksis
 - Til at understøtter samarbejdet i lærerteamet om udvikling af nye uddannelsesforløb
 - I forbindelse med dokumentations- og kvalitetsarbejdet, der kræver en skriftlig refleksivitet i lærerarbejdet
 - For at kunne gå i dialog med den pædagogiske ledelse om, hvordan den fornødne kvalitet i undervisningen sikres

Aktuelle udfordringer forbundet med at indfri kompetenceløftet

- Kompetenceløftet skal gennemføres på et tidspunkt hvor skolernes økonomi og lærernes tid er under pres
- Samtidighed: Kompetenceløftet er både element i og betingelse for reformens implementering
- Forskellige opfattelser af ressourcer til og omkostninger ved kompetenceløftet
- Reformen afføder et behov for en stærkere kobling mellem det faglige og det pædagogiske kompetenceløft
- Omsætning af kompetenceløft til praksisløft kræver prioritering og samarbejde